

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Censuris Romano Pontifici Reservatis

Ugolinus, Bartholomaeus

Venetijs, 1609

Vers. Illosque ad id auxilium consilium, vel fautorem quomodolibet
præstant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61365)

hic non distinguit, ergo nec nos ob fauorem religionis. argument. h. de pretio. ff. de publ. in rem act. argument. leg. sunt personæ. ff. de religio. & sumpt. fun. sed iam ad postremam partem huius Capituli veniamus.

Verf. Illosque ad id auxilium consilium, vel fauorem quomodolibet præstant.

S. V. M. M. A.

- 1 *Auxilium ferens hostibus christiani nominis in damnum christianorum in excommunicationem incidit, quæ excommunicatio, quousque, pateat, declaratur.*
- 2 *Consilium præstans hostibus christiani nominis in damnum christiane religionis in excommunicationem incidit, quæ excommunicatio quousque pateat declaratur.*
- 3 *Fauorem præstans christiani nominis hostibus in perniciem christiane religionis, uel christianorum in excommunicationem incidit.*
- 4 *Fauens christiani nominis hostibus contra aliquem Principem christianum, ne Princeps ille christianus maior fiat, an in excommunicationem incidat.*

IN hac postrema parte huius Capituli excommunicantur, qui in damnum christiani nominis, ac

religionis, & christianorum operantur hostibus christiani nominis, aut auxilio, aut consilio, aut fauore quomodocunque. Et quoniam dictum hoc tria complectitur, ob eam rem tres regulas ponamus.

In excommunicationem hanc igitur incidit primo, qui auxiliū fert hostibus christiani nominis in damnum, ac perniciem christianorum, ut habetur in verf. proposito.

Quæ excommunicatio afficit auxiliū ferentem. Vel per se auxiliū ferat, ut pote pugnando pro ipsis hostibus contra christianos, fabricando ipsis arma, ferendo eis comeatum, & alia ad bellū necessaria contra christianos, itē remigando in eorum nauibus contra Ecclesiam. At quid de ijs, qui coacti id faciunt, ut captiui, in excommunicationem hos non incidere censeo, nam & sic dixit Nauv. in c. ita quorundam. not. 11. de iuda. & Viui. in sua Syl. opin. 126. nu. 13.

Item afficit, vel per alios auxiliū ferat, ut pote subministrando ipsis milites, magistros nauium, remiges, bitumen, & alia ad naues fabricandas, necnon peritos in arte militari, & fabros ad turres ædificandas. Atqui an christiani captiui in nauibus ad remigandum uincti in excommunicationem incidant remigando contra christianos metu mortis ducti? Hos peccare mortife-

O

re

re tradunt DD. Nauarr. in ca. ita quorundam. no. 1. num. 10. cum seq. de iud. & Tolet. in Bulla Cęnę Domini excommunicatio. 3. numer. 17. & nos supra Capi. 3. huius part. versic. Ac omnes eorum fautores. num. 4. Non tamen in excommunicationem incidere sensit idem Nauarr. quando quidem eos obligari cum tanto periculo noluisse Ecclesia existimatur.

Terrio afficit excommunicatio hæc auxilium ferentem directe, vel indirecte. Diteste, vt diximus, indirecte, vt si Princeps aliquis christianus bellum moueat contra obsidentem Turcas, quo ab obsidione discedat, per obliquum enim auxilium ipsis Turcis fert, & ob id in excommunicationem hanc incidit, nam excommunicatio hæc afficit ferentem auxilium quomodolibet, vt dicitur in versi. proposito.

Postremo afficit, vel deinceps damnatum non sequatur, nã Bulla solum considerat auxilium præstitum esse. In omnibus igitur his casibus auxilium ferēs huiusmodi hostibus in excommunicationem incidit. Excipiuntur tamen nonnulli casus, in quibus opem ferens in excommunicationem hanc non incidit.

Primo, vbi non in damnatum christianorum auxilium fert, sed contra alios hostes eiusdem generis, nam cessante causa cessat & effectus. arg. c. cum cessante. de ap-

pel. & l. adigere. §. quamuis. ff. de iur. pat.

Secundo, vbi quis per obliquum suam rem agens auxilium ipsis fert, exēpli gratia, Princeps christianus contra Turcas bellum gerit, qui Princeps occupauerat loca alterius Principis christiani. Quare hic alius Princeps, vt sua recuperet, ipsi bellum mouet, plane hic sua recuperare volens, in excommunicationem non incidit, esto bellum mouendo proffertur turcis, nam suã rem agere hic potest; & in vna quaque dispositione inspicitur id, quod primū agitur, & non quòd per accidens consequitur. arg. c. cum voluntate. de sent. excom. & l. si quis nec causã, & ibi not. las. & DD. ff. si cert. pet. sed iam alteram regulam ponamus.

In excommunicationem hanc quoque incidit, qui in damnatum christianę religionis hostibus christiani nominis cõsiliū præstat, quę regula amplificatur, vt superior. Quare, vel per se, vel per alios id faciat, in excommunicationem hanc incidet. Item vel tempore pacis, vel belli. Item directe, vel indirecte, nam Bulla generaliter loquitur ob verbū illud Quomodolibet, ergo & generaliter intelligi debet. argumen. l. i. §. & generaliter. ff. de leg. præstan. Quiergo consuluit Turcis vt dissidentibus christianis Principibus, bellum contra christianos moueant, qui consulit, qua ratione

turres

turres contra christianos ædificā
dæ, qua ratione ciuitates christia-
norum expugnandæ, cōtra quam
partem bombardæ accommodan-
dæ, quando prælium committen-
dum, item quomodo a christia-
nis ipsi se tueri, aufugereve pos-
sint obfessi, & sic qui cōsiliarii mu-
nere apud ipsos fungitur, qui vul-
go dicitur Ingegnero, in excom-
municationem hanc incidet. Si-
cut etiam, qui christianos dolo
inducit, vt adoriantur hostes ad
aliquem locum, & dum illuc eūt,
in itinere hostes in insidijs collo-
cati ipsos aggrediuntur. Et hæc
omnia locum habent, esto dam-
num non sequatur, vt diximus in
superiori regula.

Excipitur tamen, vbi cōsiliū
daret contra christiani nominis
hostes, cessat enim ratio prohibi-
tionis, ergo & prohibitio cessare
debet. At quid, si alias erant factu-
ri? Ego censeo eos incidere ob ea,
quæ diximus supra in prox. versu-
culo, sed iam ad tertiam regulam
veniamus.

3 In excommunicationem hanc
demum incidit, † qui fauet eisdē
in perniciem christianæ religio-
nis, vel christianorum, vt dicitur
in versicul. proposito. Quare vel
animū hostibus faciat, dum sunt
in prælio contra christianos, vel
suadeat, vt in prælium reuertan-
tur, vbi fugiunt, vel tradat arma
ipsis pugnantibus, vel faueat ijs,
qui hostibus christiani nominis
faueat, in excommunicationem

hanc incident, atque sic in simili
dixit Nauarr. in ca. ita quorundā,
not. 1. r. num. 9. & not. 4. num. 8. de
iudæ.

4 At quid † si quis faueret ijs ho-
stibus contra aliquem Principem
christianum, ne tam fortior ille
fiat, vnde ab alijs resisti ei nō pos-
sit, an in excommunicationē hanc
incidit? Videbatur dicendum nō
incidere. Primo, quia contra reli-
gionem id non facit, quod requi-
rit Bulla. Secundo, quoniam licet
sua tueri. argum. l. vt vim. ff. de iu-
stit. & iur. Postremo quoniam &
Rex quidam Gallorū fœdus inijs
ob id cum turcis, vt refert Nauar.
in c. ita quorundam. not. 4. nu. 27.
de iudæ. Contrariam tamen opi-
nionem veriore sentio, & hoc
ob eam rationem, quia hostibus
prædictis fauet, quod in magnum
detrimentum christianæ religio-
nis redundat, vt per se patet, ergo
& in eius pœnam incidit. Non ob-
stant prædicta, quoniam non op-
pugnatur ipse, & idcirco non se-
tuetur, sed alios oppugnat in iu-
stis. Non denique postrema ratio,
quoniam, qui fœdus inijs, id pro-
pterea facit, quo se oppugnatum
defenderet, at hic non oppugna-
tur. Postremo, ex quo christianus
Princeps est, existimandum non
videtur contra ius aliquid cona-
tutum, vnde suæ animæ detrimen-
tum patiat, quippe, qui Christi
admonitionis eius immemor nō
sit. Quid prodest homini, si vni-
uersum mundum lucretur, ani-

ma vero suæ detrimentum patia-
tur: Id quod & vsus declarat, non
enim christianus Princeps inueni-
tur, qui alterius christiani Princi-
pis bona occupet, nisi in ijs ius ali-
quod habeat, aut se habere opine-
tur, ita igitur in hac re sentio. Sed
de capite hoc satis, ad alterum ue-
niamus.

*De excommunicatione lata contra impe-
dientes, ne victualia, & alia ad vsum
Romanæ Curia necessaria ad ipsam
Curiam deferantur.*

Cap. VIII.

Item excommunicamus, &
anathematizamus om-
nes impedientes, seu in-
uadentes eos, qui victua-
lia, seu alia ad vsum Ro-
manæ curiæ necessaria
adducunt. Ac etiam
eos, qui ne ad Roma-
nam curiam adducan-
tur, vel afferantur, pro-
hibent, impediunt, seu
perturbant. Seu hæc fa-
cientes defendunt per
se, vel alios, cuiuscun-
que fuerint ordinis, præ-
eminentiæ, conditionis,

& status, etiam si Pontifi-
cali, seu regali, aut alia
quavis Ecclesiastica, vel
mundana præfulgeant di-
gnitate.

S V M M A.

- 1 Impedire quid significat, & in quam partem hic accipitur.
- 2 Impedire quot modis quis dicatur ne victualia ad Romanam curiam deferantur.
- 3 Inuadere quid significat.

Hoc caput in tres partes diui-
ditur, quarum altera inci-
pit ibi. Ac etiam eos, Tertia ibi.
Seu hæc facientes. In prima par-
te, de qua primo agendum est, ex-
communicantur, qui impediunt,
seu inuadunt eos, qui victualia, &
alia ad vsum Romanæ Curia ne-
cessaria adducunt. Quam excom-
municationem, vt dilucidiorẽ
habeamus, præmittenda qua-
tuor sunt. Primum verba hæc im-
pedire, & inuadere quid signifi-
cent. Deinde victualium nomine,
quæ comprehendantur. Tertio
quænam sint illa alia ad vsum
Romanæ Curia necessaria præ-
ter victualia. Postremo quid sit
Romana Curia, & vbi esse dica-
tur.

- 1 Quoad primum igitur ¶ ver-
bum impedire, significat pedes
implicare, id est in, seu contra pe-
des